

и от Албанската пустиня
до Черноморските води!

се старае да повтори жертвен жест на Спасителя - но повторение, убедено в своята неуспешност. "Кръв" - "кръст" - тук водят до смърт, от която няма възкресение ("Ще мине век и никой вече/не може мястото показва/на моя прах").

Географският обхват "Дунав - Егея бял - Албанската пустиня - Черноморските води" - събужда далечни асоциации с още по-далечната и невъзобновима в никое бъдеще "България на три морета"; а в поетически план се съживява националното пространство на Ботев дори с едва ли не дословно повторение ("...от Бяло море до Дунав...").

Непосредствено преди цитирания откъс "Нощ" поднася обръщение, което също отвежда назад:

Прости, родино триж злочеста,
прости разблудното си чадо.
Ще бъда твой! Кълна се, майко,
кълна се в хилядите рани
на твоята снага разбита;...

Родината като майка с наранена плът - ясна е връзката с възрожденското персонализиране на майката-родина, само продължено в стихове като Вазовите:

На теб, Българийо свещенна,
покланям песни си сега.
На твоите р а н и, к р ъ в безценна...

Да цитираме още веднъж Владимир Василев и размислите му за "Нощ":

"В сложна полифония се борят много мотиви: любов към майка му, към Нея, окаяността му за късче залък, но в неразторгаемите им вериги взема надмощие Родината".

Този великолепен, също полифоничен интерпретативен откъслек предизвиква само едно възражение - срещу "борбата" на мотиви. Специфично в "Нощ" е, че те не се борят. Всеки от